

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра теорії і методики дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

М.Б. Боднар

«31» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**РОБОТА З ДИТЯЧИМИ ТА МОЛОДІЖНИМИ
ОРГАНІЗАЦІЯМИ**

рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*
галузь знань – *01 Освіта / Педагогіка*
спеціальність – *013 Початкова освіта*
освітньо-професійна програма – *Початкова освіта*

Приймас Н. В. Робота з дитячими та молодіжними організаціями : [робоча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 013 Початкова освіта] / Н. В. Приймає. – 2020. – 20 с.

Розробник: Приймає Наталія Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти.

Протокол № 1 від 31. 08. 2020 року

Зав. кафедри _____ Т. С. Фасолько

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <i>01 Освіта / Педагогіка</i>	Вибіркова (вільного вибору студента)		
Модулів – 1	Спеціальність: <i>013 Початкова освіта</i>	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2		2-й		
Загальна кількість годин - 120		Семестр		
		4-й	3-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3,7	Освітньо-професійна програма: <i>Початкова освіта</i>	28 год.	4год.	4год.
		Практичні, семінарські		
		20 год.	-	8год.
	Лабораторні			
	6 год.	-	-	
	Самостійна робота			
	66 год.	104 год.		
	Вид контролю:			
екзамен	залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить(%):

для денної форми навчання – 45/55

для заочної форми навчання – 13,3/86,7

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Робота з дитячими та молодіжними організаціями» – допомогти студентам засвоїти теоретичні та методичні основи роботи з дитячими та молодіжними організаціями, оволодіти необхідним пакетом знань і навичок для здійснення успішної педагогічної діяльності.

Завдання:

- знати історію дитячого та молодіжного руху в Україні, нормативно-правові та організаційні основи діяльності дитячих та молодіжних організацій;
- знати сучасний стан і тенденції розвитку дитячих та молодіжних організацій в Україні, їх мету, зміст, форми діяльності, а також структуру, традиції, символи;
- ефективно й гнучко використовувати методичні основи соціально-педагогічної роботи з дитячими та молодіжними організаціями; вміти визначати спрямованість і виховні можливості дитячих та молодіжних організацій; аналізувати особливості підліткових субкультур в Україні;
- стимулювати дітей та учнівську молодь до соціальних ініціатив, добровільної діяльності, участі у державних, регіональних та міських соціально-виховних програмах і заходах;
- надавати допомогу по створенню та організації життєдіяльності дитячих організацій, об'єднань, рухів на основі співробітництва, співтворчості;
- прогнозувати та встановлювати правильні педагогічні відносини з дітьми та підлітками різних громадських організацій, об'єднань та рухів; сприяти взаємодії педагогічного колективу, батьків з дитячими та молодіжними громадськими об'єднаннями;
- надавати допомогу в проведенні організаційно-масової роботи дитячих організацій, дозвілля та відпочинку школярів за місцем проживання;
- координувати діяльність дитячих організацій в школі та поза нею.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими **компетентностями**:

Інтегральна компетентність

Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачає застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність до міжособистісного спілкування; комунікаційні навички, навички працювати як автономно, так і в команді.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності та здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності спеціальні (ФК)

ФК4. Здатність створювати психолого-педагогічні умови для саморозвитку і самореалізації суб'єктів педагогічного процесу в умовах початкової школи.

ФК6. Здатність організовувати спільну діяльність і міжособистісну взаємодію суб'єктів педагогічного процесу Нової української школи.

ФК9. Здатність керуватися у професійно-педагогічній діяльності нормативно-правовими документами.

ФК12. Здатність впроваджувати сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності.

ФК16. Вміння будувати взаємини з дітьми на основі гуманізму, демократизму, педоцентризму; налагоджувати спільну роботу школи, батьків, громадськості у освітньо-виховному процесі початкової школи.

ФК 17. Здатність працювати з дітьми, що мають особливі освітні потреби та обирати ефективні форми та методи, технології роботи з ними.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Продемонструвати знання галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері початкової освіти.

ПРН-8. Використовувати навички, що були сформовані й розвинуті під час вивчення дисциплін професійної практичної підготовки.

ПРН-9. Застосовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових й індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей дитячих колективів і конкретних педагогічних ситуацій.

ПРН-18. Організовувати спільну діяльність і міжособистісну взаємодію суб'єктів педагогічного процесу, створювати психолого-педагогічні умови для їх саморозвитку і самореалізації в умовах початкової школи.

ПРН-20. Працювати з дітьми, що мають особливі освітні потреби та обирати ефективні форми та методи, технології роботи з ними.

ПРН-22. Створювати і підтримувати психологічно безпечне і сприятливе освітнє середовище початкової школи, що сприяє навчанню молодших учнів, незалежно від їхнього соціально-культурного та економічного контексту.

ПРН-23. Продемонструвати навички публічної етичної поведінки.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історико-теоретичні засади розвитку та діяльності дитячих та молодіжних організацій

1. Громадські дитячі та молодіжні організації як суб'єкт і об'єкт педагогічної діяльності

Громадська організація як форма об'єднання. Дитячі та молодіжні організації в соціально-педагогічному просторі. Етапи створення дитячих та молодіжних громадських організацій. Структурні характеристики громадської організації.

2. Історія дитячих та молодіжних організацій на території України

Зародження юнацьких об'єднань у XVI—XIX ст. Формування громадських структур дитячо-молодіжного руху наприкінці XIX — на початку XX ст. Дитячо-молодіжні організації на західноукраїнських землях. Дитячі та молодіжні організації в Наддніпрянській і Східній Україні. Комсомольсько-піонерський період розвитку дитячого та молодіжного руху. Становлення організованого дитячого та молодіжного руху наприкінці XX ст. — на початку XXI ст.

3. Основні тенденції виникнення і розвитку дитячих та молодіжних організацій в Україні на сучасному етапі

Нормативно-правова основа діяльності громадських дитячих і молодіжних організацій. Класифікації дитячих та молодіжних організацій. Варіативність програм і напрямів діяльності організацій. Участь громадських дитячих та молодіжних організацій у реалізації державної молодіжної політики. Актуальні проблеми в сучасному дитячому та молодіжному русі

4. Дитячі громадські організації України

Особливості сучасних дитячих громадських організацій в Україні.

Піонерський рух в Україні. Скаутський рух в Україні. Історія світового скаутизму. Мета, основні ознаки і принципи скаутизму. Пласт. Гайдівський рух. Дитячий козацький рух в Україні.

Дитячі організації за інтересами. Екологічні дитячі організації. Дитячі організації туристичного спрямування. Дитячі організації спортивного спрямування. Дитячі організації військово-патріотичного спрямування. Учнівські (шкільні) організації.

5. Молодіжні громадські організації України

Виникнення і характеристика громадські сучасного організованого молодіжного організації руху в Україні. Студентські організації в Україні. Становлення сучасного студентського руху. Сучасні студентські організації.

Молодіжні організації політичної спрямованості. Громадсько-політичні молодіжні організації. Припартійні молодіжні громадські організації. Громадські молодіжні організації за інтересами.

Змістовий модуль 2. Місце та роль педагога у діяльності дитячих та молодіжних організацій

6. Робота педагога з громадськими дитячими та молодіжними організаціями

Модель професійної діяльності педагога з громадськими дитячими та молодіжними організаціями. Педагогічна діагностика в громадських дитячих та молодіжних організаціях. Здійснення профілактичної діяльності в громадських дитячих та молодіжних організаціях.

Надання педагогічної допомоги членам організації. Сприяння соціально-педагогічній діяльності громадської організації. Допомога керівництву організації у розробленні і реалізації програм і проєктів.

Взаємодія дитячих та молодіжних громадських організацій з іншими соціальними інститутами, адміністративними органами. Сприяння формуванню колективу організації.

7. Інноваційні технології в діяльності громадських організацій

«Паблік рілейшнз» у діяльності громадських дитячих та молодіжних організацій. Організування та проведення PR-заходів.

Технологія фандрайзингу в діяльності громадських дитячих та молодіжних організацій. Сутність фандрайзингу. Джерела фінансування дитячих і молодіжних громадських організацій. Створення проекту програми.

8. Робота педагога з неформальними молодіжними групами та об'єднаннями

Психологічні та соціальні фактори виникнення не формалізму. Витоки сучасного неформального руху в Україні. Класифікації неформальних груп і об'єднань. Характеристика основних неформальних груп.

Особливості роботи педагога з неформальними групами та об'єднаннями.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин									
		денна форма					заочна форма				
		усього	у тому числі				усього	у тому числі			
л	п		лаб	с.р.	л	п		лаб	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Модуль 1											
Змістовий модуль 1. Історико-теоретичні засади розвитку та діяльності дитячих та молодіжних організацій											
1.	Громадські дитячі та молодіжні організації як суб'єкт і об'єкт педагогічної діяльності	10	2	2		6		1	1		12
2.	Історія дитячих та молодіжних організацій на території України	14	4	2		8		1	1		14
3.	Основні тенденції виникнення і розвитку дитячих та молодіжних організацій в Україні на сучасному етапі	12	2	2		8		1	1		12
4.	Дитячі громадські організації України	18	4	4		10		1	1		14
5.	Молодіжні громадські організації України	14	4	2		8		1	1		12
Змістовий модуль 2. Місце та роль педагога у діяльності дитячих та молодіжних організацій											
6.	Робота педагога з громадськими дитячими та молодіжними організаціям	16	4	2	2	8		1	1		14
7.	Інноваційні технології в діяльності громадських організацій	18	4	2	2	10		1	1		12
8.	Робота педагога з неформальними молодіжними групами та об'єднаннями	18	4	4	2	8		1	1		14
Усього годин		120	28	20	6	66		8	8		104

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Педагогічні аспекти діяльності дитячих та молодіжних організацій.	2
2.	Історія створення та діяльності дитячих та молодіжних організацій	2
3.	Нормативно-правове забезпечення діяльності дитячих та молодіжних організацій	2
4.	Актуальні проблеми сучасних дитячих громадських організацій	4
5.	Сучасні молодіжні організації в Україні	2
6.	Специфіка роботи педагога з громадськими дитячими та молодіжними організаціями	2
7.	Інноваційні технології діяльності громадських організацій	2
8.	Неформальний молодіжний рух: історія і сучасність	2
9.	Соціально-педагогічна робота з неформальними групами та об'єднаннями	2
Разом		20

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розробка та реалізація соціальних проектів та програм громадських організацій	2
2.	Технології «паблік рілейшнз» у діяльності громадських дитячих та молодіжних організацій	2
3.	Специфіка соціально-педагогічної роботи з неформальними групами різного спрямування	2
Разом		6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Роль і місце молодіжного руху в житті суспільства	6
2.	Зародження і розвиток молодіжного руху в Україні у XVI-XX ст.	8
3.	Загальні аспекти дитячого та молодіжного руху в сучасній Україні	8
4.	Дитячі організації за інтересами	10
5.	Сучасні студентські організації	8
6.	Розроблення і реалізація програм і проектів громадських організацій	8
7.	Організація та проведення PR-заходів громадською організацією	10
8.	Заходи щодо профілактичної педагогічної роботи з неформальними групами неповнолітніх	8
Разом		66

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ НА СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ:

1-2 бали – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

8. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

(реферат передбачає виклад матеріалу за індивідуально обраною темою в обсязі 15 сторінок з обов'язковим висвітленням індивідуальної позиції автора щодо проблеми. Обов'язковими структурними компонентами реферату є: титульна сторінка, план, висновки, використана література).

1. Виховні традиції козацької організації.
2. Діяльність комуністичних спілок молоді у 20-30-ті роки ХХ століття.
3. Молодь, як суб'єкт оновлення цивілізації.
4. Діяльність студентських організацій в історичному контексті.
5. Особливості розвитку молодіжного руху в Західній Україні.
6. Діяльність молодіжних і дитячих організацій кінця ХІХ століття.
7. Діяльність молодіжних, дитячих організацій на початку ХХ століття.

8. Ідейні засади організації Пласт та основні напрямки її діяльності.
9. Основні завдання діяльності сучасних дитячих організацій.
10. Роль молодіжних організацій у національно-патріотичному вихованні молоді.
11. Причини виникнення неформальних молодіжних об'єднань.
12. Діяльність молодіжних об'єднань в роки Другої світової війни.
13. Значення діяльності організації «Січ».
14. Значення діяльності молодіжних організацій української діаспори.
15. Відродження українського молодіжного руху.
16. Етапи розвитку молодіжного руху в сучасних умовах.
17. Сучасні дитячі та молодіжні організації Волині.
18. Особливості «тимурівського» руху та його сучасні тенденції.
19. Роль сучасних дитячих організацій релігійного спрямування у вихованні особистості.
20. Періодичні видання сучасних дитячих та молодіжних організацій.
21. Вплив неформальних організацій на становлення особистості.
22. Виховання лідерських якостей в дитячих та молодіжних організаціях.
23. Неформальний молодіжний рух за рубежем.
24. Форми і методи роботи у Всесоюзній піонерській організації ім. В.І.Леніна
25. Основні програми діяльності у міжнародному скаутському русі.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ:

2 бали студент може розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи, мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.

4 бали – студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має не чіткі уявлення про об'єкт навчання, виявляє здатність елементарно викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, без зв'язку між ними; повинен вибрати вільний варіант відповіді; студент відтворює менше половини навчального матеріалу; виконує елементарні завдання; може дати відповідь з кількох простих речень; здатен відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, відсутні сформовані вміння та навички.

6 балів – студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу; здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну дію, описує явища, процеси без пояснень причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабко орієнтуються в поняттях, має фрагментарні навички в роботі з підручником, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.

8 балів – студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати

визначення понять, сформулювати правило, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати, орієнтується в хронології, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні.

10 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв’язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

12 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв’язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади та підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми.

13 балів – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв’язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв’язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.

14 балів – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об’єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

15 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

9. Методи навчання

Метод лекції, робота з навчальною літературою, підготовка рефератів, виконання практичних завдань, аналіз педагогічних ситуацій, метод диспуту.

10. Методи контролю

Усне опитування, контрольні роботи, поточне тестування, оцінка за навчальний проєкт.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль I					Змістовий модуль II						ІНДЗ	Сума	
Тематичне опитування (т. 1-5)					ТК	Тематичне опитування (т. 6-8)						15	100
С. з.1 - 5 б.	С. з.2 - 5 б.	С. з.3 - 5 б.	С.з.4-5- 10б.	С. з. 6 - 5 б.		Л. з. 1 - 5 б.	С. з.8 - 5 б.	Л. з.2 - 5 б.	С. з.9 - 5 б.	Л. з.3 - 5 б.	С. з.10 - 5 б.		
30						35							

Критерії оцінювання за національною шкалою

Відмінно (А) – має міцні знання з дисципліни; вільно орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; вмiло й упевнено, з незначною кількістю помилок застосовує знання в практичних ситуаціях; виявляє різноманітні творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

Добре (В) – має добрі знання з дисципліни, з частковими помилками; достатньо впевнено, в загальному вірно орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; упевнено, лише з кількома суттєвими помилками застосовує знання в практичних ситуаціях; виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

Добре (С) – студент дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й оцінка „Добре (В)”, але допускає неістотні, другорядні помилки та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу.

Задовільно (Д) (задовільно; достатньо) – має непогані, мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному достатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання в практичних ситуаціях; виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності зі значною кількістю недоліків.

Задовільно (Е) (задовільно) - студент виявляє знання і розуміння основних положень курсу, але викладає матеріал не досить повно і допускає значні помилки; відчуває труднощі при виконанні практичних завдань; відповіді подані нелогічно.

Незадовільно (FX; F) (з можливістю повторного складання; з обов'язковим повторним курсом) – не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє павичок застосування знань в практичних ситуаціях; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

12. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, методичні розробки практичних занять, нормативні документи МОН України з проблем освіти, тестові завдання, завдання для самостійної роботи, комплексна контрольна робота.

13. Рекомендована література

Базова

1. Безпалько О. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / О. Безпалько, І. Зверева, Т. Веретенко.– К.: Академвидав, 2013. – 312 с.
2. Закон України «Про освіту» // zakon.rada.gov.ua/go/2145-19. - 2017
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226){Із змінами, внесеними згідно із Законом № 764-ІХ від 13.07.2020} Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Лісовець О. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України/ О. Лісовець. – К., 2011. – 256 с.
5. Молодіжний рух в Україні : довід. / Український ін-т соціальних досліджень / [упоряд. В. Головенько]. – К. : АТ-Видавництво «Столиця», 1998. – Ч. 1. – 252 с; Ч. 2. – 335 с.
6. Робота соціального педагога з дитячими та молодіжними організаціями : словник-довід. / упоряд. О. Балдинюк. – К. : Науковий світ, 2007. – 95 с.
7. Соловей М. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями: навч. посібник / М. Соловей. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 311 с.
8. Теорія та практика соціальної роботи / Карпенко О.Г., Романова Н.Ф. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 408 с.

Допоміжна

1. Аксельрод В. Зачем нужна детская организация / В. Аксельрод // Образование в современной школе. – 2002. – № 10. – С. 26-30.
2. Алексеенко Т. Виховання особистості у Пласті : монографія / Т. Алексеенко, Ю. Жданович. – К. : ПП «Прспект-А», 2006. – 262 с.
3. Алиева Л. Детские общественные объединения в воспитательном пространстве социума/ Л. Алиева // Педагогика. – 2000. – №7. – С. 48-52.
4. Андрухів І. Українські молодіжні товариства Галичини: 1861–1939 рр. / І. Андрухів. – Івано-Франківськ, 1995. – 72 с.
5. Андрухів І. Західноукраїнські молодіжні товариства «Сокіл», «Слuch», «Пласт», «Луг» / І.Андрухів. – Івано-Франківськ, 1992.
6. Анохин Е. Психолого-педагогические особенности деятельности детских разновозрастных объединений / Е. Анохин. – Сумы, 1998. – 43 с.
7. Басов Н. Перспективы в исследовании истории пионерской организации / Н. Басов // Советская педагогика. – 1988. – № 6. – С.49-54.
8. Безпалько О. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та учнівською молоддю в територіальній громаді: теоретико-методичні основи / О. Безпалько. – К.: Наук. світ, 2006. 363с.
9. Бондарь Л. Введение в скаутинг / Л. Бондарь. – Женева, 1996. – 191с.
10. Бондарь Л. Скаутинг: книга для скаутов /Л. Бондарь. – Женева, 1993. – 175 с.

11. Войтков В. Политические инкубаторы для будущих лидеров: припартийные молодежные организации / В. Войтков // Власть и политика. – 2003. – 6-12 июня. – С. 12-13.
12. Волохов А. Социализация ребенка в деятельности детских организаций / А. Волохов // Классный руководитель. – 1997. – № 6. – С. 6-7.
13. Глазырин А. Чем занять детей, или ВДО на выбор / А. Глазырин // Народное образование. – 1993. – № 5. – С. 42-43.
14. Головенько В. Український молодіжний рух у ХХ столітті: історико-політологічний аналіз основних періодів / В. Головенько. – К. : АЛД, 1997. – 160 с.
15. Головенько В. Характерні риси комсомольсько-піонерського періоду українського молодіжного руху / В. Головенько // Український соціум. – 2004. – № 3. – С. 34-47.
16. Головенько В. Український молодіжний рух : історія і сьогодення / В. Головенько, О.Корнієвський. – К. : Наукова думка, 1994. – 111 с.
17. Головатий М. Молодіжна політика в Україні : проблеми оновлення / М. Головатий. – К., 1993.
18. Гончарова Т. Дитячі громадські організації України – на захисті прав та інтересів дітей / Т. Гончарова // Початкова школа. – 2000. – № 8. – С. 11-16.
19. Григорова В. Детское движение в Хабаровске (анализ состояния на рубеже XXI века) / В. Григорова, Н. Дудкина. – Хабаровск : ХГПУ, 1999. – 248 с.
20. Григорова В. Скауты и скаутизм / В. Григорова. – Хабаровск : ХГПУ, 2001. – 174 с.
21. Гулевська-Черниш А. Молодіжна організація як суб'єкт соціально-педагогічної діяльності / А. Гулевська-Черниш // Соціальна педагогіка. – 2007. – № 1. – С. 20-26.
22. Дергунов В. Дух и облик общественной организации / В. Дергунов, С. Федоров // Народное образование. – 1999. – № 6. – С. 107-110.
23. Диба С. Основні тенденції розвитку скаутського руху в сучасному світі / С. Диба // Шлях освіти. – 2004. – № 3. – С. 24-28.
24. Диба С. Ціннісно-нормативна основа соціалізуючої діяльності в скаутській організації / С. Диба // Рідна школа. – 2003. – № 1. – С. 25-27.
25. Дитячі громадські організації : навч.-метод. посібник / укл. Мазуренко Л. та ін. – Харків : Основа, 2004. – 188 с. – {Бібліотека журналу «Управління школою», вип. 10}.
26. Дитячі об'єднання України // Шкільний світ. – 2004. – № 21-23, червень.
27. Доній О. Покоління оксамитової революції (Як нам дожити до 2009 року?) / О. Доній. – К. : Смолоскип, 1999. – 24 с.
28. Доній С. Історія УСС мовою документів і фактів: 1989–1999 / С. Доній, О. Синельников. – К. : Смолоскип, 1999. – 322 с.
29. Жданович Ю. Методи виховання у «Пласті» / Ю. Жданович // Рідна школа. – 2002. – № 4. – С. 21-24.
30. Жуков И. Игра и детское движение / И. Жуков. – К. : ЛТ Сучасник, 1996. – 70 с.
31. Зайченко А. Якщо ваша дитина обере «Екологічну варту» / А. Зайченко // Початкова школа. – 2004. – № 6. – С. 54-55.
32. Зайченко А. Якщо ваша дитина обере «СПОК» / А. Зайченко // Початкова школа. – 2003. – № 10. – С. 51-53.
33. Запесоцкий А. Эта непонятная молодежь: проблемы неформальных молодежных объединений / А. Запесоцкий, А. Файн. – М., 1990. – 216 с.
34. Иващенко Г. Детское движение: реалии и возможности / Г. Иващенко, М. Кульпединова // Педагогика. – 1992. – № 11-12. – С. 34-42.
35. Как зарегистрировать общественную организацию, или Десять шагов легализации. – Чернигов: Центр гуманистических технологий АХАЛАР, 2000. – 60 с.
36. Книга вожатого / упоряд. А. Деркач, Г. Чубарова, Л. Яшуніна. – К.: Молодь, 1986. – 248 с.
37. Коваль Л. Соціальна педагогіка / Соціальна робота : навч. посіб. / Л. Коваль, І. Зверева, С. Хлебик – К.: ІЗМН, 1997. – 392 с.

38. Ковбас Б. Виявлення готовності майбутніх виховників до педагогічної взаємодії з дитячими громадськими об'єднаннями / Б. Ковбас, В. Костів; АПН України; Прикарпатський університет ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 1997. – 79 с.
39. Козлова І. Неформальні угруповання: як до цього ставитися / І. Козлова // Шкільний світ. – 2000. – № 3. – С. 6-8.
40. Концепція Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; http://mon.gov.ua/activity_education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczya.html)
41. Корнієвський О. Молодіжний рух та політичні об'єднання в сучасній Україні / О. Корнієвський, В. Якушик. – К. : Київське братство, 1997. – 130 с.
42. Кулик В. Молода Україна: сучасний організований молодіжний рух та неформальна ініціатива / В. Кулик, Т. Голобуцька, О. Голобуцький. – К. : Центр досліджень проблем громадянського суспільства, 2000. – 457 с
43. Куліш А. Public relations для громадських (недержавних) організацій. Практичні поради на щодень / А. Куліш. – К., 2004. – 127 с.
44. Коршунова О. Детские объединения и политика / О. Коршунова // Народное образование. – 2002. – № 9. – С. 159-166.
45. Косарецкая С. О неформальных объединениях молодежи / С. Косарецкая, Н. Синятина. – М.: ВЛАДОС, 2004. – 159 с.
46. Косенко В. «КРОКС» – для культурных, умных, организованных, сообразительных, быстрых : пособие для уч.-восп. работы со старшеклассниками / В. Косенко. – Фастов : Полифаст, 2005. – 92 с.
47. Лавриченко Н. Педагогіка соціалізації: європейські абрисы / Н. Лавриченко. – К.: ВІРА-ІНСАЙТ, 2000. – 444 с.
48. Лебедев Д. Детское общественное движение: испытание временем / Д. Лебедев // Воспитание школьников. – 2003. – № 1. – С. 52-61.
49. Лебедев Д. Ретроспектива и современные проблемы пионерского движения / Д. Лебедев // Воспитание школьников. – 2004. – № 1. – С. 48-54.
50. Литвак Р. Педагогические основы деятельности детских общественных объединений в современных условиях : дисс. ... доктора пед. наук : 13.00.01 / Римма Алексеевна Литвак.– Екатеринбург, 1997. – 389 с.
51. Литвак Р. Детское общественное объединение как фактор социализации ребенка / Р. Литвак // Социальная педагогика. – 2003. – № 1. – С. 46-51.
52. Литвак Р. Современное детское движение / Р. Литвак. – Челябинск : ЧГПУ 2001. – 80 с.
53. Лушагина И. Какой быть новой пионерии? / И. Лушагина // Народное образование. – 2001. – № 6. – С. 165-169.
54. Механізми залучення молоді до громадського життя та підвищення її політичної активності : всеукр. довід. – Чернігів : Управління у справах молоді та спорту Чернігівської облдержадміністрації, 2007. – 100 с.
55. Молодіжний рух України: Історія та сучасність : зб. матеріалів / Український національний комітет молодіжних організацій; Український ін-т соціальних досліджень / В. Головенько (голов, ред.). – К.: НВФ «Студцентр» / НІКА-Центр, 1998. – 120 с.
56. Молодь України : стат. зб. / Державний комітет статистики України. – К.: Держкомстат, 2003. – 172 с.
57. Молодь України у дзеркалі соціології / [за ред. О. Балакіревої і О. Яременка]. – К.: УІДС, 2001. – 210 с.
58. Мудрик А. Социальная педагогика : учеб. для студ. пед. Вузов / А. Мудрик ; под ред. В.Сластенина. – М. : Издательский центр «Академия», 2000. – 192 с.
59. Неформальное молодежное движение: возникновение и развитие // Советская педагогика. – 1989. – № 6. – С. 107-110.

60. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Кірик М. Ю., Данилова Л. І. - Львів: Світ, 2019. - 136 с.
61. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. - Київ: Літера ЛТД, 2019. - 208 с.
62. Нормативно-правова база діяльності громадських молодіжних організацій. – К. : Четверта хвиля, 2001. – 388 с.
63. Нормативно-правова основа діяльності молодіжних громадських організацій : посібник для лідерів молодіжних НУО. – К., 2002. – 63 с.
64. Окаринський М. Антинаркогенне виховання підлітків у пластовій організації : метод, посіб. для виховників пластового юнацтва / М. Окаринський. – Т. : Навч. кн. : Богдан, 1999. – 96 с.
65. Ольшанский Д. Неформалы: групповой портрет в интерьере / Д. Ольшанский. – М. : Педагогика, 1990. – 292 с.
66. Охрімчук Р. Дитячі об'єднання України у вимірах минулого та сучасного : довід.-посіб. / Р. Охрімчук, Л. Шелестова, О. Кравченко; Ін-т проблем виховання АПН України. Лабораторія дитячих об'єднань. – К.; Луганськ : Альма-матер, 2006. – 255 с.
67. Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере «КРОКС» / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2003. – № 11. – С. 60-61.
68. Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере Гайдинг / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2004. – № 4. – С. 51-52.
69. Параллельный мир: записки о неформалах // Журнал для батьків. – 1999. – № 1. – С. 38-40.
70. Педагогічні умови формування творчого освітньо-виховного середовища в позашкільних навчальних закладах / під заг. ред. Якименко С.І. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. – 184 с.
71. Перепелиця М. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект) / М. Перепелиця. – К.: УІСД, 2001. – 242 с.
72. Поліщук Ю. Соціально-педагогічна діяльність сучасних громадських молодіжних об'єднань в Україні : монографія / Ю. Поліщук; за ред. Н. Ничкало. – Т. : ТНПУ, 2005. – 432 с.
73. Початкова школа: виховання на цінностях: збірник виховних справ / упорядники : Л.П. Ткаченко, А.О. Ткаченко, О.В. Романюк. – Біла Церква. – КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2017. – 88 с.
74. Про становище молоді в Україні: (Щодо підтримки молоді сім'ї, посилення соціального захисту дітей та молоді у 2001—2006 рр.) : щоріч. доп. Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України / Т. Безулік, А. Білий, Є. Бородін та ін. – К. : Гопак, 2006. – 360 с.
75. Путеводитель по общественным организациям Черниговщины: новые ресурсы для решения проблем. – Чернигов : ЦП АХАЛАР, 2000. – 92 с.
76. Рожков М. Развитие самоуправления в детских коллективах / М. Рожков. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 158 с.
77. Савчук Б. Український Пласт (1911—1939) / Б. Савчук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1994. – 270 с.
78. Семенов Г. Как создать детское общественное объединение // Воспитание школьников. – 2004. – № 5. – С. 30-38.
79. Сенченко Н. Социально-педагогическая помощь старшеклассникам представителям юношеских субкультур : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Н. Сенченко. – Кострома, 2005. – 214 с.
80. Скаути у ХХІ столітті (спецвипуск) // Завуч. – 2004. – № 20-21, липень.
81. Социология молодежи: курс лекций / под ред. Н. Головатого. – К. : МАУП, 1999. – 224 с.
82. Субтельний О. Україна. Історія / О. Субтельний. – К., 1992.

83. Сьомій С. Українська молодь під прицілом новітніх релігійних культів і сект / С. Сьомій // Людина і політика. – 2000. – № 3. – С. 54-63.
84. Тетерский С. Детские организации: опыт, проблемы, поиски / С. Тетерский // Воспитание школьников. – 1999. – № 6. – С. 12-16.
85. Тетерский С. Педагогический потенциал детско-молодежных общественных объединений / С. Тетерский // Педагогика. – 2001. – № 6. – С. 40-44.
86. Технології соціально-педагогічної роботи : навч. посібник / за ред. А. Капської. – К. : УДЦССМ, 2000. – 372 с.
87. Тимофеев В. Дитячий та юнацький козацький рух / В. Тимофеев. – Білгород-Дністровський : Отаман, 2009. – 180 с.
88. Третій сектор в Україні: проблеми становлення / [М. Шевченко (кер. авт. кол.), В. Головенько, Ю. Галустян та ін.]. – К.: Укр. ін-т соц. досліджень, 2001. – 173 с.
89. Троцько Г. Українські дитячі та молодіжні громадські організації: навч. посіб. / Г. Троцько, І. Трубавіна, Т. Хлебнікова. – Х. : ХДПУ ім. Г. Сковороди, 1999. – 206 с.
90. Тюпія Л. Соціальна робота : теорія і практика : навч. посіб. / Л. Тюпія, І. Іванова. – К. : Знання, 2014. – 575 с.
91. Фізеші О. Педагогіка : навч. пос. для студ. пед. спец. / О. Фізеші. – К. : Кондор, 2015. – 388 с.
92. Харченко С. Социально-педагогические основы подготовки учителя к работе с детскими общественными объединениями : дисс. ... доктора пед. наук : 13.00.01 / Сергей Яковлевич Харченко. – М., 1993. – 335 с.
93. Чепурных Е. Концептуальные основы теории и практики социализации ребенка в детских общественных организациях / Е. Чепурных, А. Волохов // Современные концепции воспитания. – Ярославль, 2000. – С. 73-83.
94. Шакурова М. Методика и технология работы социального педагога / М. Шакурова. – М.: Академия, 2002. – 272 с.
95. Шумський І. Молодіжний рух у Західній Україні (1920–1939) / І. Шумський. – Т.: ТДПУ, 2002. – 183 с.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://nus.org.ua>
2. <https://mon.gov.ua>
3. <https://osvita.ua>
4. <https://pedpresa.ua>
5. www.education.gov.ua
6. www.nbu.gov.ua – сайт бібліотеки ім.Вернадського.
7. <https://rgo.minjust.gov.ua/> – сайт Міністерства юстиції України (реєстр громадських об'єднань)
8. <http://www.msp.gov.ua> – сайт Міністерства соціальної політики України
9. Асоціація гайдів України <http://www.girlguiding.org.ua>
10. Асоціація «КВН України» <http://www.kvn.org.ua>
11. Всесвітня організація скаутського руху <http://www.scout.org>
12. Всеукраїнська асоціація молодіжного співробітництва «Альтернатива-В» <http://www.alternative-v.com.ua>
13. Всеукраїнська екологічна ліга <http://www.ecolog.ms.km.ua>
14. Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Батьківщина молода» <http://www.bm.org.ua>
15. Всеукраїнська громадська організація «Європейська молодь України» <http://www.euroyouth.org.ua>
16. Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Молоді регіони» <http://www.mo-re.org>

17. Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Студентська республіка» <http://www.studrespublika.com>
18. Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Молода Просвіта» <http://www.moloda.prosvita.com.ua>
19. Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Союз обдарованої молоді» <http://www.som.org.ua>
20. Всеукраїнська молодіжна хостел-асоціація <http://www.hihos-tels.com.ua>
21. Всеукраїнське дитяче творче об'єднання «Крокс» [http:// www.kroks.org.ua](http://www.kroks.org.ua)
22. Дитячий альпійський рух України <http://www.daru.ukrbiz.net>
23. Дитячий фонд ЮНІСЕФ Україна [Електронний ресурс]– Офіційний сайт Дитячого фонду ЮНІСЕФ Україна – Режим доступу: <http://www.unicef.org/ukraine/ukr/>
24. Міжнародна молодіжна громадська організація «Європейський молодіжний парламент – Україна» <http://www.eyp-ua.org>
25. Молодіжний Інтернет <http://www.unkmo.org.ua>
26. Молодий Рух <http://www.mr.org.ua>
27. Народно-демократична ліга молоді <http://www.ndlm.org.ua>
28. Національна скаутська організація України – Пласт [http:// www.plast.org.ua](http://www.plast.org.ua)
29. СВІМ <http://www.svim.com.ua>
30. Спілка української молоді <http://www.cym.org>
31. Українська спілка молодих депутатів <http://www.usmd.com.ua>
32. Українська федерація молодих медиків <http://www.ufyd.org.ua>
33. Українське молодіжне аерокосмічне товариство «Сузір'я» <http://www.suzir.org.ua>
34. Федерація дитячих організацій України <http://www.fdo.org.ua>